

prof dr hab. Robert Ślusarz

Bydgoszcz, dnia 19 marca 2023r.

Zakład Pielęgniarstwa Neurologicznego i Neurochirurgicznego

Wydział Nauk o Zdrowiu, Collegium Medicum w Bydgoszczy

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu ul.

Łukasiewicza 1, 85-821 Bydgoszcz

Recenzja

całokształtu dorobku naukowego oraz osiągnięcia naukowego dr Anny Majdy w związku z ubieganiem się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki medyczne

Podstawa prawna.

- Art. 219 ust. 1 pkt. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

1. Przedstawienie podstawowych danych o kandydacie

Doktor nauk medycznych Anna Majda, uzyskała dyplom doktora w dziedzinie nauk medycznych w dyscyplinie biologia medyczna w 2006 roku na Wydziale Ochrony Zdrowia, Uniwersytetu Jagiellońskiego (UJ) w Krakowie. W roku 1995 i 1998 uzyskała I i II stopień specjalizacji zawodowej z wyróżnieniem w zakresie nauczania pielęgniarstwa, a w 2011 roku tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa zachowawczego.

Od 2000 roku jest pracownikiem naukowo-dydaktycznym zatrudnionym na Uniwersytecie Jagiellońskim (UJ) w Krakowie, obecnie (od 2021 roku) na stanowisku profesora dydaktycznego na Wydziale Nauk o Zdrowiu w Instytucie Pielęgniarstwa i Położnictwa.

Pani doktor pracowała również na stanowisku pielęgniarki w Klinice Chorób Wewnętrznych (1981-1982) oraz w Klinice Nefrologii (1988-1989) Państwowego Szpitala Klinicznego w Krakowie. W latach 1986—1999 pracowała także jako nauczyciel zawodu, w Medycznym Studium Zawodowym nr 1 im. Anny Rydlówny w Krakowie.

2. Przedstawienie informacji o ocenianych osiągnięciach naukowych

2.1. Ocena osiągnięcia naukowego stanowiącego podstawę ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego [Art. 219 ust 1 pkt. 2b ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

Tytuł osiągnięcia: Bezpieczeństwo kulturowe pacjentów — wyzwaniem współczesnej ochrony zdrowia.

Osiągnięcie stanowi cykl sześciu oryginalnych, powiązanych tematycznie prac opublikowanych w recenzowanych czasopismach znajdujących się w bazie Journal Citation Reports (JCR). Łączna wartość bibliometryczna wynosi: IF — 23.936 oraz 760 pkt. MNiSW.

W skład osiągnięcia naukowego wchodzi 6 publikacji:

1. Ill_Barzykowski K., Majda A., Przyłęcki P., Szkup M. • The Cross-Cultural Competence Inventory: Validity and psychometric properties of the Polish adaptation . PLOS ONE 2019, 3(14): e0212730; <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0212730> . IF=2.740, 100 pkt MNiSW.
2. (21_Barzykowski K., Majda A., Szkup M., Przyłęcki P.: The polisch version of the Cultural Intelligence Scale: Assesment of ils reliability and validity among healthcare professionals and medical faculty students. PLOS ONE 2019, 1(14): e225240; <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0225240>. IF=2.740, 100 pkt MNiSW.
3. 131_Majda A., Zalewska-Puchała J., Bodys-Cupak I., Kurowska A., Barzykowski K.: Evaluating the Effectiveness of Cultural Education Training: Cultural Competence and Cultural Intelligence Development among Nursing Students. International Journal of Environmental Research and Public Health 2021, 8(18). 4002. <https://doi.org/10.3390/ijerph18084002>. IF=4.614, 140 pkt MNiSW.
4. 141_Majda A., Zalewska-Puchała J., Bodys-Cupak I., Barzykowski K.: Cultural competence and cultural intelligence of healthcare professionals providing medical emergency services. International Journal of Environmental Research Public Health 2021, 21(18), 11547. <https://doi.org/10.3390/ijerph182111547>. IF=4.614, 140 pkt MNiSW.
5. 151_Majda A., Zalewska-Puchała J., Bodys-Cupak I., Kamińska A., Kurowska A., Suder M.: Comparison of Lifestyle of Catholics and Seventh-Day Adventists and the Relationship with Homocysteine as Risk Factor for Cardiovascular Diseases, a CrossSectional Study in Polish Males and Females. International Journal of Environmental Research and Public Health 2021, 1(18): 309. <https://doi.org/10.3390/ijerph18010309>. IF=4.614, 140 pkt MNiSW.
6. [61_Majda A., Bodys-Cupak I., Kamińska A., Suder M., Gródek-Szostak Z. Religiously Conditioned Health Behaviors within Selected Religious Traditions. International Journal of Environmental Research and Public Health 2022, 1(19): 454. <https://doi.org/10.3390/ijerph19010454>. IF=4.614, 140 MNiSW.

Głównym celem powiązanego tematycznie cyklu sześciu prac była ocena zachowań zdrowotnych, wskaźników klinicznych, biochemicznych, psychospołecznych wśród przedstawicieli wybranych grup religijnych, poznanie kompetencji kulturowych i inteligencji kulturowej profesjonalistów medycznych i studentów pielęgniarstwa oraz adaptacja do warunków polskich dwóch międzynarodowych narzędzi do pomiaru kompetencji kulturowych i inteligencji kulturowej.

Procedura badawcza została przeprowadzona w latach 2014-2021 i obejmowała zróżnicowaną metodologię w tym eksperymentalną i kliniczną Różnorodny cykl prac przedstawiony do oceny realizowany był w ramach grantów przyznanych przez Narodowe Centrum Nauki nr UMO-2015/19/D/HS6/00641 [praca 1 i 2], oraz w ramach dwóch projektów statutowych (43/DBS/000128, K/ZDS/004688) [praca 4, 5 i 6] uzyskując zgody Komisji Etyki (KBET/1072.6120.222.2020, KBET/79/B/2014) i których Habilitantka była kierownikiem.

Zainteresowanie zagadnieniem kompetencji kulturowych oraz inteligencji kulturowej, w literaturze polskiej jest niewielkie. W tym celu Habilitantka wraz z zespołem już w 2015 roku rozpoczęła badania nad potrzebą opracowania, polskiej adaptacji i walidacji psychometrycznej narzędzi niezbędnych do pomiaru kompetencji kulturowych i inteligencji kulturowej Inwentarza Kompetencji Międzykulturowych The Cross-Cultural Competence Inventory (CCCI) i Skali Inteligencji Kulturowej - Cultural Intelligence Scale (CQS). Wyniki z otrzymanych wielośrodkowych badań (Kraków, Łódź, Szczecin) przeprowadzonych w latach

2015-2018, dotyczące wieloetapowej procedury adaptacji i walidacji obu narzędzi zostały przedstawione i udokumentowane w dwóch pracach opublikowanych w czasopiśmie PLOS ONE [praca 1 i 2]. Należy dodać, że projekt badań uzyskał zgodę Komisji Etyki (KE/03/012018) oraz został wsparty grantem Narodowego Centrum Nauki nr UMO2015/19/D/HS6/00641. Na szczególną uwagę zasługuje w tych badaniach zróżnicowana grupa badana pod względem poziomu wykształcenia i zamieszkania, wieloetapowość, wielość użytych narzędzi badawczych i metod statystycznych wykorzystanych do analizy materiału.

Kontynuacją powyższych badań było poznanie kompetencji kulturowych i inteligencji kulturowej profesjonalistów medycznych i studentów pielęgniarstwa, które zostało zaprezentowane przez Habilitantkę w kolejnych dwóch opracowaniach [praca 3 i 4]. Pierwsze opracowanie dotyczyło oceny kompetencji kulturowych i inteligencji kulturowej studentów pielęgniarstwa — przed (pre-test) i po warsztatach (post-test) w przedmiocie „Komunikowanie międzykulturowe” w ramach programu studiów magisterskich. Analiza ilościowa wykazała znaczną poprawę postrzeganej inteligencji kulturowej przez studentów pielęgniarstwa po warsztatach z zakresu komunikowania międzykulturowego oraz efektywność szkoleń w zakresie poprawy wiedzy specyficznej kulturowo, rozwijania umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach międzykulturowych [praca 3]. Drugie opracowanie dotyczyło pomiaru i oceny kompetencji kulturowych i inteligencji kulturowej profesjonalistów medycznych pracujących w Szpitalnych Oddziałach Ratunkowych (SOR) i Szpitalnych Izbach Przyjęć (SIP) na terenie Małopolski. Badanie to zostało zrealizowane w ramach projektu statutowego 43/DBS/000128, uzyskując zgodę KBET/1072.6120.2222020, którego Habilitantka była kierownikiem. Atutem przeprowadzonych badań jest wysoki stopień wiarygodności uzyskanych wyników ze względu na dużą liczebność grupy badanej, jak również prowadzenie badania na dużym obszarze [praca 4].

Kolejne dwie prace [5 i 6] dotyczyły oceny zachowań zdrowotnych, wskaźników klinicznych, biochemicznych i psychospołecznych wśród przedstawicieli wybranych grup religijnych. Badania dotyczyły analizy różnych czynników ryzyka sercowo-naczyniowego (styl życia, dyslipidemia, wartość ciśnienia tętniczego krwi, poziom glikemii, otyłość, stężenie homocysteiny) wśród wyznawców różnych religii (Katolicy, Adwentyści Dnia Siódmego, Muzułmanie, Żydzi). Badania o charakterze przekrojowym prowadzone były w latach 2014-2017 w ramach projektu statutowego K/ZDS/004688, zatwierdzonego przez KBET/79/B/2014, którego Habilitantka była kierownikiem. Zaletą badań było dostarczenie nie tylko opinii badanych, ale wyników biochemicznych, antropometrycznych, wartości ciśnienia tętniczego od przedstawicieli wybranych grup wyznaniowych, ograniczeniem zaś niezbyt liczna grupa badanych. Uzyskane wyniki mogą stanowić zachętę do podejmowania dalszych prób prowadzenia badań w tym zakresie. Na uwagę zasługuje zainteresowanie wynikami tego badania przez portal Nauka Polska, w Pulsie Medycyny [<https://naukawpolsce.pl/aktualnosci/news%2C93471%2Cnaukowcy-z-ujzachowaniazdrowotne-moga-byc-uwarunkowane-religijnie.html>]. Polscy naukowcy zbadali, jak wyznanie wpływa na zdrowie. Zaskakujące wyniki - Puls Medycyny - pulsmedycyny.pl].

Wyniki z badań opublikowane w uznanych czasopismach międzynarodowych (PLOS ONE oraz International Journal of Environmental Research and Public Health), stanowią wartościowy wkład w piśmiennictwo światowe i są wystarczającym dorobkiem do uznania osiągnięcia naukowego jako satysfakcjonującego. Należy zauważyć również, że wszystkie prace uzyskały pozytywne recenzje niezależnych recenzentów danego czasopisma, w czterech pracach Habilitantka jest pierwszym autorem oraz oceniła swój wkład w powstanie ww. prac w stopniu zadawalającym tzn.: była między innymi pomysłodawcą projektu (Kierownik

projektu), planowała i wykonywała badania, opracowała i interpretowała uzyskane wyniki czy przygotowywała tekst manuskryptu.

Podsumowanie

Reasumując uważam, że osiągnięcie naukowe Bezpieczeństwo kulturowe pacjentów – wyzwaniem współczesnej ochrony zdrowia ma wysoką wartość poznawczą i praktyczną. Wysoka jakość czasopism mierzona indeksem cytowań — IF (2.7-4.6) w jakich dr Anna Majda publikuje prace wskazuje na istotną aktywność naukową Kandydatki oraz znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o zdrowiu.

2.2. Ocena pozostałych osiągnięć naukowych [Art 219 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

Na dzień wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, sumaryczna wartość wskaźnika IF wynosi 27.512 oraz 2014 punktów MNiSW poza osiągnięciem naukowym. Liczba cytowań dotycząca wszystkich publikacji wynosi 100 a Indeks Hirscha dotyczący wszystkich publikacji 6 [Załącznik 5 do Wniosku z dnia 30.09.2022].

Zainteresowania naukowe i tematyka prac obejmują zagadnienia z zakresu szeroko rozumianego pielęgniarstwa, w tym pielęgniarstwa specjalistycznego, zarządzania w pielęgniarstwie oraz dydaktyki w pielęgniarstwie.

Aktualnie na uwagę zasługują 3 wiodące nurty w całokształcie dorobku naukowobadawczego Kandydatki. Są to.

1. Pielęgniarstwo transkulturowe
2. Profesjonalizacja pielęgniarstwa i nowoczesne jego nauczanie
3. Uwarunkowania historyczne rozwoju pielęgniarstwa

Należy podkreślić, że w każdym ze wskazanych obszarów, Kandydatka przedstawia po kilkanaście a nawet kilkadziesiąt doniesień naukowych publikowanych w recenzowanych czasopismach w tym z listy filadelfijskiej.

Ponadto kandydatka jest autorką/współautorką publikacji monograficznych w tym : autorem monografii lub podręcznika (1 raz), redaktorem monografii lub podręcznika (2 razy), autorem rozdziałów w monografiach lub podręcznikach (134 razy).

Pani dr Anna Majda jest Autorką i współautorka 81 referatów (w tym 68 po uzyskaniu stopnia doktora) wygłoszonych w trakcie konferencji naukowych, naukowo-szkoleniowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym (Turcja, Hiszpania, Słowacja, Dania, Portugalia, Japonia, Stany Zjednoczone Ameryki).

Brała udział w realizacji trzech (3) projektów międzynarodowych w tym 1 raz (2014-2023) współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER.05.03.00-00-0006/15-00) oraz 2 razy (2020-2023) w ramach projektu Erasmus+ KA203-06DF1039 i 2020-1-1T02-KA226-HE-095300. Realizowała również jako Kierownik i członek zespołu badawczego kilka projektów ze środków badań statutowych i własnych UJ (2001-nadal) oraz jeden (1) finansowany ze środków zewnętrznych (2021). Kilkakrotnie (2001, 2002, 2003, 2011) otrzymała nagrodę Dziekana za osiągnięte wyniki w ocenie działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej.

Kandydatka, wykazuje się również istotną aktywnością międzynarodową w obszarze zdrowia i opieki medycznej nad uchodźcami, mniejszościami etnicznymi, kompetencji kulturowych oraz systemu kształcenia pielęgniarek. Współpracuje lub współpracowała między innymi z: International Organization for Migration (2011), Uniwersytetem Medycznym i Centrum Polsko-Ukraińskim w Sumach (Ukraina - 2015), Rouen University Hospital (Francja - 2016), Szkołą Medyczną Uniwersytetu Pécs z Węgier (2017), Protestant University of Applied Sciences (Berlin - 2021), Pamukkale University Faculty of Health Sciences Department of Pediatric Nursing (Turcja - 2022). Współpraca z Ośrodkami polskimi to: Urząd do Spraw Cudzoziemców, Międzynarodowa Organizacja do Spraw Migracji (2013-2015), Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie (2017-2019), Uniwersytet Medyczny w Łodzi (2017-2019), Uniwersytet Jagielloński Wydział Psychologii (2017-2022), AGH Wydział Zarządzania w Krakowie (2017-2022), Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (2021-2023), Akademia Ekonomiczna Wydział Zarządzania w Krakowie (2022).

Habilitantka była również promotorem pomocniczym 1 zakończonego przewodu doktorskiego (2017). Aktualnie jest promotorem pomocniczym 1 otwartego przewodu doktorskiego. Była Recenzentem w 10 czasopiśmie zagranicznych i w 6 polskich. Kandydatka odbyła również staże naukowe i szkolenia w ośrodkach zagranicznych, między innymi w: Niemczech (1991), Szwecji (1995), Wielkiej Brytanii (1997, 2003). Jest członkiem 2 organizacji naukowych: European Transcultural Nursing Association (ETNA), Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie, oraz Stowarzyszenia Muzeów Uczelnianych.

Podsumowanie

Podsumowując ocenę aktywności naukowo-badawczej stwierdzam, że Kandydatka posiada bogaty dorobek naukowy skoncentrowany tematycznie wokół kluczowych problemów dotyczących pielęgniarstwa i dyscypliny nauki o zdrowiu. Współpraca na gruncie naukowo-badawczym i zawodowym Habilitantki, wskazuje na Jej istotną aktywnością naukową i zawodową realizowaną w więcej niż jednej instytucji naukowej, w tym zagranicznej.

3. Ocena osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę

Habilitantka posiada istotny dorobek dydaktyczny i organizacyjny. Doktor Anna Majda zatrudniona jest na stanowisku profesora dydaktycznego w Pracowni Teorii i Podstaw Pielęgniarstwa Collegium Medicum UJ i odpowiada za przebieg procesu dydaktycznego wynikającego z zadań realizowanych przez Wydział Nauk o Zdrowiu.

Prowadzi/prowadziła zajęcia ze studentami kierunków pielęgniarstwo, położnictwo, ratownictwo medyczne, między innymi z takich przedmiotów jak: Podstawy pielęgniarstwa, Wielokulturowość w opiece nad kobietą, Pielęgniarstwo wielokulturowe czy Medyczne Czynności Ratunkowe Podstawowe zabiegi medyczne i techniki zabiegów medycznych. W latach 1986-1999 pracując w Medycznym Studium Zawodowym nr I im. Anny Rydlówny była nauczycielem przedmiotów teoretycznych z zakresu pielęgniarstwa (podstawy pielęgnowania, pielęgnowanie w stanie zagrożenia zdrowia) i zdrowia publicznego oraz praktycznej nauki zawodu (oddział internistyczny, oddział psychiatryczny, dom opieki społecznej, placówki promocji zdrowia). W ramach współpracy dydaktycznej z Małopolską Okręgową Izbą Pielęgniarek i Położnych (MOIPIp) w Krakowie, prowadzi zajęcia w ramach specjalizacji, kursów kwalifikacyjnych, w dziedzinie pielęgniarstwa geriatrycznego, internistycznego, kardiologicznego, psychiatrycznego, pediatrycznego, nefrologicznego, neurologicznego, epidemiologicznego, opieki długoterminowej (od 2000 roku do nadal). Brała udział w opracowaniu programów nauczania dla poszczególnych przedmiotów i modułów.

Założycielka i Opiekun studenckiego koła naukowego Miłośników Historii Pielęgniarstwa (od 2012 roku do nadal). Dotychczas była promotorem 120 prac, w tym 69 licencjackich i 51 magisterskich na kierunku pielęgniarstwo/położnictwo/fizjoterapia. Za osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne kilkakrotnie otrzymywała nagrodę indywidualną i zespołową Rektora UJ. W 2018 roku otrzymała Nagrodę Zespołową I stopnia, Ministra Zdrowia w kategorii osiągnięć dydaktycznych, w szczególności za autorstwo wybitnych i innowacyjnych podręczników za podręcznik Podstawy pielęgniarstwa, którego jest współredaktorką i współautorką. Brała czynny udział w pracach różnych Komisji powołanych na Wydziale Nauk o Zdrowiu oraz na Uniwersytecie Jagiellońskim Collegium Medicum. Wielokrotnie (13 razy), wygłaszała wykład/referat na zaproszenie. Kilkakrotnie (6 razy) była członkiem Komitetu organizacyjnego Konferencji Naukowo-Szkoleniowych. Pracuje na rzecz środowiska pielęgniarstwa i położniczego.

Podsumowanie

Podsumowując ocenę osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę, stwierdzam, że dr Anna Majda ma duże doświadczenie zawodowe i organizacyjne. Jest nauczycielem akademickim o wysokich kwalifikacjach, aktywnie uczestniczy w pracach związanych z kształceniem studentów. Aktywność dydaktyczna, organizacyjna i popularyzująca naukę jest wystarczająca do ubiegania się o uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Wniosek końcowy

Podsumowując stwierdzam, że całokształt dorobku naukowo-badawczego, przedstawiony cykl publikacji oraz działalność zawodowa, dydaktyczna i organizacyjna dr Anny Majdy spełniają warunki stawiane kandydatom ubiegającym się o uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Badania prowadzone przez dr Annę Majdę i związane z nimi publikacje w tym również prace wskazane jako osiągnięcie naukowe, przedstawiają i porządkują informacje na temat kompetencji kulturowych i inteligencji kulturowej profesjonalistów poszczególnych grup zawodów medycznych. Dokonują przeglądu zachowań zdrowotnych, wskaźników klinicznych, biochemicznych i psychospołecznych wśród przedstawicieli wybranych grup religijnych. Ukazują również problemy współczesnego pielęgniarstwa oraz funkcjonowanie zdrowotne wybranych grup społecznych. Badania skoncentrowane są tematycznie wokół kluczowych problemów, istotnych z punktu widzenia pielęgniarstwa polskiego i światowego. Wpisują się w nurt dyscypliny nauki o zdrowiu. Dodatkowo wieloletnie doświadczenie zawodowe, naukowe i dydaktyczne, udział w programach badawczo-naukowych czy zespołach eksperckich stawiają Kandydatkę w gronie liczących się specjalistów w środowisku pielęgniarstwie w dyscyplinie nauki o zdrowiu.

W związku z powyższym składam do Rady Dyscypliny Nauki o Zdrowiu Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, wniosek o przejście do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Prof. dr hab. Robert Ślusarz